

Rhif y
Drwydded:

GEN / WCA / 018 / 2019

Yn ddilys o:

1 Chwefror 2019

Dod i ben:

31 Rhagfyr 2024

DEDDF BYWYD GWYLLT A CHEFN GWLAD 1981 (FEL Y'I DIWYGIWYD GAN DDEDDF DIOGELU'R AMGYLCHEDD 1990)

TRWYDDED I FEDDU AR SBESIMENAU MARW AT DDIBENION GWAITH YMCHWIL AC ADDYSGOL AC AT DDIBENION UNRHYW ARDDANGOSFA GYHOEDDUS

Mae'r drwydded hon, a gyflwynir o dan Adran 16 (1) (a) ac (f) ac 16 (5) Deddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990) gan Gorff Adnoddau Naturiol Cymru, a adnabyddir fel arall fel Cyfoeth Naturiol Cymru, yn rhoi caniatâd i'r amgueddfeydd hynny a restrwyd yn Atodiad A wneud y canlynol:

meddu ar sbesimenau marw (gan gynnwys rhannau neu ddarnau a ddeillir ohonynt) o unrhyw rywogaeth o adar a ddiogelir gan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd), a'u cludo a'u harddangos yn gyhoeddus.

Mae gan yr amgueddfeydd hynny a restrwyd yn Atodiad A yr awdurdod i fod ym meddiant, arddangos, cyfnewid, benthyg, llogi a chludo sbesimenau sydd wedi eu derbyn gan yr amgueddfeydd a restrwyd yn Atodiad A, gan fynd ati â diwydrwydd dyladwy a chyda Dogfen Trosglwyddo Teitl neu Ffurflen Cofnodi Gwrthrych. Mae'r drwydded hon yn rhoi'r awdurdod i feddu ar sbesimenau o fewn casgliadau a roddwyd, a gedwir tan iddynt gael eu harchwilio'n llawn, a sbesimenau y gellid cael eu cynnig i'r amgueddfeydd hynny a restrwyd yn Atodiad A o ganlyniad i ymchwiliadau. Gallai sbesimenau sydd wedi eu casglu'n anghyfreithlon a'u fforffedu o ganlyniad i erlyniad gael eu cadw gan yr amgueddfeydd hynny a restrwyd yn Atodiad A.

Mae'r gweithgareddau a nodir uchod dan drwydded dros y cyfnod **a nodir uchod** a chânt eu caniatáu yn unol â chydymffurfio â'r amodau fel y'u nodwyd. Gallai unrhyw beth arall a wneir nad yw'n cyd-fynd ag amodau'r drwydded gael ei ystyried yn drosedd.

Wedi ei llofnodi ar gyfer ac ar ran
Cyfoeth Naturiol Cymru

Ffôn/Tel 0300 065 4974 / 0300 065 4921

E-bost/Email: trwyddedrhwyogaeth@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk neu specieslicence@naturalresourceswales.gov.uk
www.cyfoethnaturiolcymru.gov.uk www.naturalresourceswales.gov.uk

Cyfoeth Naturiol Cymru / Natural Resources Wales, Maes y Ffynnon, Penrhosgarnedd, Bangor, Gwynedd, LL57 2DW

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg Correspondence welcomed in Welsh and English

AMODAU

1. Dim ond y sefydliadau a restrwyd yn Atodiad A a'u cyflogeion, is-gontractwyr, cludwyr a gwasanaethau post sy'n gweithredu ar eu rhan a ddiogelir o dan y drwydded hon.
2. Mae'r drwydded hon dim ond yn awdurdodi sefydliadau i fod ym meddiant ac i gludo sbesimenau a/neu rannau sy'n deillio o rywogaethau adar a ddiogelir gan Ddeddf Bywyd Gwylt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd)
  - a) sy'n cael eu cadw a'u cludo at ddibenion gwyddoniaeth neu addysg neu at ddibenion unrhyw arddangosfa gyhoeddus; a
  - b) sydd wedi eu cymryd o'r gwylt yn y Gymuned Ewropeaidd, heb dorri deddfwriaeth berthnasol yr aelod-wladwriaeth dan sylw (gweler Nodyn 1).
3. Bydd pob amgueddfa a restrwyd yn Atodiad A yn enwebu "unigolyn penodedig" i oruchwylio'r defnydd o'r drwydded hon. Yr "unigolyn penodedig" yw cyflogai sy'n cael ei enwebu i weithredu fel un pwynt cyswllt ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru mewn perthynas â'r drwydded hon. Disgwylir i'r unigolyn penodedig oruchwylio'r defnydd o'r drwydded, gan gynnwys awdurdodi cyflogeion i weithredu o dan y drwydded, hyfforddiant, cadw cofnodion a chydymffurfio.
4. Bydd yr "unigolyn penodedig" ym mhob amgueddfa yn gyfrifol am bob gweithgaredd a gyflawnir o dan y drwydded hon, gan gynnwys gweithgareddau a gyflawnir gan ei chyflogeion.
5. Gall y drwydded hon gael ei defnyddio gan gyflogeion yr amgueddfeydd penodol a restrwyd yn Atodiad A, ond dim ond pan fyddant yn cyflawni busnes swyddogol yr amgueddfa honno. Mae "cyflogeion" yn cyfeirio at bobl sy'n gweithio'n barhaol neu dros dro i'r amgueddfeydd a restrwyd yn Atodiad A, ac mae hefyd yn cynnwys pobl a gaiff eu his-gontractio gan yr amgueddfeydd hynny pan fyddant yn gweithredu ar ran yr amgueddfeydd. Nid yw'r drwydded yn rhoi awdurdod i gyflogeion fod ym meddiant, cludo neu arddangos sbesimenau at eu dibenion personol eu hunain.
6. Rhaid i'r "unigolyn penodedig" feddu ar wybodaeth a phrofiad priodol, a dylai sicrhau, cyn belled â bod hynny'n rhesymol bosibl, fod gan y cyflogeion eraill sy'n defnyddio'r drwydded hon yr wybodaeth a'r profiad angenrheidiol hefyd. Dylai hyn gynnwys: adnabod y rhywogaethau a warchodir sydd wedi'u cynnwys yng nghwmpas y drwydded hon a chael gwybodaeth weithiol o'r Ddeddf, ynghyd â dealltwriaeth o droseddau y gallai gael eu cyflawni.
7. Cyfrifoldeb yr "unigolyn penodedig" yw sicrhau bod pob unigolyn awdurdodedig sy'n defnyddio'r drwydded yn cynnal ei arbenigedd ar lefel briodol i weithredu o dan y drwydded hon.
8. Mae'r drwydded hon yn awdurdodi unrhyw amgueddfa a restrwyd yn Atodiad A i fod ym meddiant unrhyw sbesimen a gynigir i'r casgliad gyda dogfen Trosglwyddo Teitl, waeth beth yw ei darddiad neu'r dyddiad y derbyniwyd ef. Gallai statws sbesimenau fod yn unrhyw un o'r canlynol:
  - Aros i gael ei archwilio'n llawn gyda phosibilrwydd o gael ei dderbyn yn ffurfiol i'r casgliad; neu,
  - Cael ei dderbyn yn llawn a'i gadw am byth o fewn y casgliad at ddibenion yr amgueddfa.
9. Rhaid cadw sbesimenau mewn lle sy'n eiddo i'r amgueddfeydd hynny a restrwyd yn Atodiad A neu mewn lle a feddiannir ganddynt, ond gellir eu rhoi ar fenthyg dros dro i amgueddfeydd eraill neu sefydliadau gwyddonol.
10. Gall yr "unigolyn penodedig" roi'r hawl i un o swyddogion Cyfoeth Naturiol Cymru, gydag unrhyw bobl o'r fath y mae'n credu sydd eu hangen at y diben, yn unol â dangos tystiolaeth o bwy ydynt yn ôl y galw, gael mynediad rhesymol at gofnodion a sbesimenau a gasglwyd at ddibenion pennu a yw amodau'r drwydded hon yn cael eu dilyn neu wedi eu dilyn. Bydd y personél awdurdodedig yn rhoi pob cymorth rhesymol i swyddog Cyfoeth Naturiol Cymru ac unrhyw un sydd gydag ef.
11. Bydd y trwyddedai'n sicrhau bod:
  - a. Cyfoeth Naturiol Cymru yn cael ei hysbysu o unrhyw ddeunydd a gynigir i aelod o'r amgueddfa cyn derbyn yr eitemau.

- b. pob casgliad a ddaw i mewn a'i dderbyn gan yr amgueddfa'n cael ei gofnodi'n briodol a, lle y bo'n briodol, ei dderbyn mewn modd amserol o dan y ddarpariaeth a wnaed gan Ddeddf Amgueddfa Brydeinig 1963.
  - c. rhaid i bob sbesimen a gedwir o dan y drwydded hon gael ei gatalogio, a rhaid cadw cofrestr barhaol a diweddarau hon bob blwyddyn. Rhaid i'r wybodaeth hon fod ar gael i'w harolygu gan Cyfoeth Naturiol Cymru ar unrhyw adeg resymol.
12. Bydd methiant i gydymffurfio â thelerau ac amodau'r drwydded hon (gan gynnwys y gofynion cofnodi) yn dirymu'r drwydded hon yn awtomatig, ac ni ellir dibynnu arni hyd oni chyfyd amser pan fydd Cyfoeth Naturiol Cymru yn cadarnhau yn ysgrifenedig y gellir ei defnyddio eto.
13. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn disgwyl cael ei hysbysu o bob toriad i'r drwydded hon, a rhaid i'r sefydliad trwyddedig gymryd y camau angenrheidiol i fynd i'r afael ag unrhyw doriadau neu arfer gwael a nodwyd.
14. Yn unol ag Amod 15, rhaid i unrhyw sefydliad neu unigolyn sy'n dibynnu ar y drwydded hon yn rhinwedd cael ei restru yn Atodiad A neu yn rhinwedd fod yn gyflogai neu'n is-gontractwr i sefydliad a restrwyd yn Atodiad A, hysbysu Tîm Diogelu Rhywogaethau Cyfoeth Naturiol Cymru yn ysgrifenedig, gan roi ei fanylion cyswllt, gan gynnwys ei gyfeiriad e-bost, o fewn un mis i'r dyddiad y daeth y sbesimen i'w feddiant yn gyntaf.
15. Pan fydd amgueddfa wedi hysbysu Cyfoeth Naturiol Cymru yn unol ag Amod 14 uchod, ni fydd angen i'r rhai hynny sy'n dibynnu ar y drwydded hon yn rhinwedd fod yn gyflogeion neu'n is-gontractwyr hysbysu Cyfoeth Naturiol Cymru yn unigol.
16. Nid oes angen i gludwyr a gwasanaethau post hysbysu Cyfoeth Naturiol Cymru ar wahân na chadw cofrestr o sbesimenau pan fyddant yn gweithredu ar ran amgueddfa a restrwyd yn Atodiad A sydd wedi hysbysu Cyfoeth Naturiol Cymru fel y bo'n ofynnol yn Amod 14.

NODIADAU

- N1. Mae'r drwydded hon yn ymdrin â bod ym meddiant sbesimenau a gymerwyd o'r gwyllt ar ôl y 'dyddiad perthnasol', heb fynd yn groes i unrhyw gyfraith berthnasol sydd gan yr aelod-wladwriaeth y cymerwyd ef ohoni. Yn y DU, er enghraifft, byddai hyn yn golygu heb fynd yn groes i ddeddfwriaeth bywyd gwyllt berthnasol fel Rheoliadau Cynefinoedd 1994, Deddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981, Deddf Plâu 1954 a Deddf Lles Anifeiliaid 2007.
- N2. O ran amodau sy'n ymwneud â Rhywogaethau a Warchodir yn Genedlaethol, caiff y trwyddedai ei atgoffa y gallai unrhyw beth a wneir nad yw'n cael ei gynnwys ac nad yw'n unol ag amodau'r drwydded hon olygu bod trosedd yn cael ei chyflawni o dan adrannau 1, 5, 6 (3), 7, 8, 9 (1 – 2), 9 (4 – 4A, 11 (1 – 2) ac 13 (1) Deddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981.
- N3. Gall y drwydded hon gael ei haddasu neu ei dirymu gan Cyfoeth Naturiol Cymru ar unrhyw adeg.
- N4. Nid oes unrhyw ran o'r drwydded hon yn eithrio unrhyw ddarpariaeth sydd wedi'i chynnwys mewn unrhyw Ddeddf, heblaw am y Ddeddf/Deddfau y mae'r drwydded wedi'i chyflwyno oddi tani/tanynt. Pan fo'n briodol, dylid cael trwyddedau o'r Swyddfa Gartref er mwyn bodloni gofynion Deddf Anifeiliaid (Gweithdrefnau Gwyddonol) 1986.
- N5. Bydd yr wybodaeth bersonol ar y drwydded hon yn cael ei chadw a'i defnyddio gennym ni, yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR). Mae'n bosibl y byddwn yn trafod cynnwys y drwydded gyda thrydydd partïon dewisol. Ar wahân i'r hyn a nodwyd uchod, ni fyddwn yn rhoi'r

data personol ar y drwydded hon i drydydd partiön oni bai fod yna fuddiant cyhoeddus tra phwysig. Mae'r GDPR yn rhoi'r hawl i chi wybod pa ddata sydd gennym amdanoch, sut rydym yn ei ddefnyddio, i ba drydydd partiön y datgelir y data iddynt, a bod y data hwnnw yn gywir. Er mwyn manteisio ar yr hawl hon, cysylltwch â'r Swyddog Diogelu Data yn Cyfoeth Naturiol Cymru.

- N6. Rydych yn cytuno i lenwi adroddiad trwydded gyda manylion y cofnodion bioamrywiaeth gofynnol a gasglwyd mewn cysylltiad â'r drwydded hon. Rydym yn cael eich caniatâd i storio, copïo, defnyddio a rhyddhau neu gyhoeddi unrhyw gofnodion bioamrywiaeth sy'n gysylltiedig â chyflwyno'r drwydded hon. Pan fydd ein polisi ar fynediad cyhoeddus i ddata yn nodi bod yr wybodaeth yn sensitif, bydd cyhoeddi a mynediad yn cael eu cyfyngu, yn unol â Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004 a'n canllawiau ar fynediad i ddata ar nodweddion bioamrywiaeth sensitif. Mae'n bosibl y byddwn yn rhannu'r cofnodion bioamrywiaeth a gyflwynir gyda sefydliadau cadwraeth o'n dewis ni. Pan fydd ein polisi ar fynediad cyhoeddus i ddata yn nodi bod yr wybodaeth yn sensitif, bydd unrhyw ryddhad o'r fath yn cael ei wneud o dan amodau trwydded cyfyngol, yn unol â'n canllawiau ar fynediad i ddata ar nodweddion bioamrywiaeth sensitif. Noder y bydd ffurflen annigonol yn niweidio ceisiadau am drwydded yn y dyfodol.
- N7. Rhaid i gofnodion bioamrywiaeth sy'n gysylltiedig â chyhoeddiad y drwydded hon fod mor ddibynadwy a chywir â phosibl, a'u casglu gyda'r holl ganiatadau angenrheidiol.
- N8. Rydym yn cydnabod y bydd cofnodion biolegol a gesglir mewn perthynas â'r drwydded hon, oni bai y cânt eu casglu o dan gontract (gyda darpariaethau eraill sy'n ymwneud â Hawliau Eiddo Deallusol) ar ein cyfer ni neu drydydd parti, yn parhau i fod yn eiddo deallusol i ddeiliad y drwydded. Byddwn yn ceisio cydnabod eiddo deallusol ym mhob achos, ac ni fyddwn yn defnyddio unrhyw gofnodion biolegol a gesglir o dan drwydded at ddibenion ar wahân i'r dibenion a nodwyd uchod.

Atodiad A

Y Fenni
Brycheiniog
Sir Gaerfyrddin
Cas-gwent
Ceredigion
Castell Cyfarthfa
Llanidloes/Powysland
Rhaeadr Gwy
Scolton Manor
Abertawe
Dinbych-y-pysgod